

ПРОГРАМА НА ФНСЗ ВИЗИЯ ЗА БЪДЕЩЕТО НА ФНСЗ СЛЕД XIX РЕДОВЕН КОНГРЕС ДО 2021Г.

Днес България е закотвена в ступора на европейската икономика, която вече седма година страда от неолиберални парадигми и тежки икономически и социални дисбаланси с особено дестабилизиращ ефект върху растежа и заетостта. Незадоволителният ефект от активните мерки и политики на пазара на труда, липсата на дългосрочна и ясна визия за реструктуриране и развитие на икономиката ни, честите промени на макроикономическите прогнози и актуализации на държавния бюджет, признаците на неадекватно разпределение на публичните финанси се проявяват като резултат в дълбокото социално разслоение и нови социални конфликти, в бедността и дълготрайната безработица, престъпността, засилената миграция, неграмотността, неадекватната към пазара на труда квалификация, лошото здравословно състояние на нацията и се превръщат в остри проблеми с дълготрайни последици. Всичко това поставя под въпрос Европейския социален модел и нашето бъдеще.

Като взема пред вид факта, че икономиката ни не е възстановена напълно след кризата от 2008г., а наложената отвън политика на ограничения продължава да оказва негативно влияние върху икономическия растеж, стагнацията и дефлацията, незадоволителното равнище на бедността и социалното изключване; Като се опира на прогнозите за слаб растеж на българската икономика през следващите години и продължителния процес на реструктуриране в българското Земеделие;

Като се опира на обективни анализи, че корпоративните печалби растат, а компенсацията на наемния труд е незадоволително малка част от произведения БВП и несправедлив икономически модел на преразпределение на обществените блага, който се прилага последните 26 години;

Като се ръководи от приоритетите на КНСБ, ЕФФАТ, МЗХ за работа в предстоящия период;

Като изхожда от същностните си цели за защита правата и интересите на работещите в сектора и развиване на отрасловия социален диалог в сектор Земеделие и мястото на ФНСЗ като ключов секторен играч в процеса на социален и граждански диалог в България за ефективно решаване на обществено-значими въпроси;

Като анализира изводите и поуките от работата си през изминалия пет-годишен период,

Деветнадесетият Редовен Конгрес на ФНСЗ формулира своите приоритетни области за работата през следващия петгодишен период

- 1. За устойчиво българско земеделие чрез прилагане на справедлива политика, ориентирана към осигуряване на заетост, достойни доходи и качество на живот**
  - a. Отстояване сигурността на работните места във всички синдикални структури и браншове
  - b. Продължаване на усилията за преодоляване на предлаганите оптимизации на персонала както и смекчаване на последиците от тях чрез диалог и програмни документи (споразумения, социални програми и пр.)

- c. Активизиране на усилията за ежегодно увеличаване на работните заплати в синдикалните структури по обслужващите звена на МЗХ и изпълнение на подписаните споразумения и поетите ангажименти за поетапно увеличение на работните заплати в конкретни структури.
- d. Насърчаване на създаването на нови и качествени работни места в сектора, привлекателни и за младите хора, което да доведе до съживяване на селските райони.
- e. Повишаване на доходите на работещите в земеделието и търсене на механизми за актуализирането им пред вид текущите структурни промени в отрасъла.
- f. Насърчаване прилагането на активни мерки на пазара на труда в сектора – субсидиране на непълно работно време, споделени работни места и съчетаването им с програми за обучение и подкрепа на доходите, въвеждане на секторен фонд за обучение и квалификация на работещите в земеделието. Насърчаване реинтеграцията на българския земеделски трудов пазар на квалифицирани сезонни селскостопански работници, които полагат труд сезонно и периодично в чужбина.
- g. Насърчаване на социалните инвестиции – създаване на стимулиращи механизми за споделяне на инвестициите в човешките ресурси между държавата, работодател, работник, местна власт – секторен социален фонд.
- h. Борба за ограничаване на сивата икономика в сектора чрез формиране на политики и механизми за ограничаване и защита при новите форми на заетост, в т.ч. едnodневен трудов договор, трудов договор при повикване, през Агенциите за временна работа и пр. Прикрити трудови отношения. Въвеждане на минимални трудови стандарти в договорните трудови отношения.
- i. Активно участие на ФНСЗ в дебата за ОСП и българското ѝ приложение на всички нива в отрасъла (междинна оценка на ПРСР и контрол на критерия заетост) с фокус върху създаване на нови устойчиви работни места в сектора и инвестиции в работещите, не само фермерите, както и прилагане на всички инструменти за развиване на устойчиво земеделие в България, като фактор за развитието и стабилизирането на селските райони.

Цел: до 2021 година да се постигне увеличение на доходите на работещите в отрасъла, с 42%, да се намали делът на сивата икономика в отрасъла, като се увеличи заетостта в сектора с 15%.

2. За ефективен и активен социален диалог в отрасъл Земеделие. Защита фундаменталните права на работното място. Колективно договаряне в отрасъла

- a. Ние застъпваме твърдо позицията за необходимост от силен и независим социален диалог между секторните социални партньори.
- b. Развиване на двустранния социален диалог, с оглед управлението на кризисните процеси в сектора и налагане на минимални трудови стандарти в сектора чрез подписване на отраслово споразумение.
- c. Активно участие в кампанията за политиката по доходите в България и за повишаване на доходите в земеделието.

- d. Подготовка и съдействие при сключване на колективните договори, съобразени с промените настъпили в законовата уредба, променената реалност и най-вече с потребностите с хората.
- e. Стартиране на кампания за огласяване на добрите примери за индустриални отношения в сектора – КТД, БЗУТ, трудови и осигурителни права.
- f. Приоритетни звена за разширяване на синдикалното членство в рамките на СЗКБ, МЗХ и в други производствени земеделски структури.
- g. Засилване сътрудничеството с организации на дребните фермери и едрите земеделски производители/арендатори и привличането им като асоциирани членове към ФНСЗ в търсене на общи позиции и становища по промените в българското земеделие.
- h. Отстояване целостта на всички обслужващи звена в отрасъла.
- i. Участие на Федерацията в изработването на становища, позиции, предложения.
- j. Активно участие на всички синдикални структури на ФНСЗ в ОСТС към МЗХ.
- k. Разширяване участието на наши представители в Европейския секторен диалог и развиване на двустранната обратна връзка чрез усилия за прилагане и разширяване на отрасловите споразумения в процеса на КТД у нас.

Цел: Увеличаване на синдикалната маса до 7 000 и увеличаване на синдикалната плътност в сектора, в това число земеделски предприятия с 8%.

3. За силна синдикална организация чрез вътрешно организационно развитие и обучение.

- А. Стартиране на кампания по синдикализация в сектора в необхванати структури по региони с акцент върху млади хора.
- Б. Предоставяне на базово обучение по синдикализъм на всички новоизбрани синдикални председатели.
- В. Изготвяне на петгодишна програма за обучение на синдикалния актив основни теми.
- Г. Работа по ежегодна актуализирана програма за синдикално и гражданско обучение по браншове.

Цел: Увеличаване на синдикалната маса до 7 000 и увеличаване на синдикалната плътност в сектора, в това число земеделски предприятия с 8%.

4. За силни синдикати в земеделието - международна синдикална солидарност

Федерацията е активно включена чрез свои представители в ключови инициативи и отстоява категорични позиции за общи и специфични български интереси в земеделието и социалната политика.

- a. Сътрудничество с организациите от мрежата на EFFAT и IUF и развиване на двустранни взаимоотношения със стратегически партньори;

- b. Участие на Федерацията в изготвяне на становища и позиции на ЕФФАТ по актуални проблеми;
- c. Активна роля на ФНСЗ като надеждна партньорска организация в ЦЮИ Европа и на Балканския регион;
- d. Разработване и участие в проекти и програми със аналогични партньорски синдикални организации от мрежата на ЕФФАТ.

Цел: Разширяване на многостранните и двустранни взаимоотношения и контакти с партньори от други страни и включване в повече проекти и програми със синдикални организации от мрежата на ЕФФАТ.

5. Медийна политика

Федерацията е разпознаваема в публичното пространство и търсен партньор за медиите и обществото.

- a. Развиване на електронната страница на Федерацията като основен информационен източник за права.
- b. Активна кампания за популяризиране резултатите и дейността на ФНСЗ чрез публикации в печатни и електронни медии.
- c. Участие в съвместни пресконференции по водещи икономически и социални проблеми в отрасъла.
- d. Участие в други PR инициативи, организирани със социалните партньори.

Цел: Разширяване участието на Федерацията в тематични срещи и пресконференции, организирани от КНСБ, други социални партньори и в заинтересованите структури на отрасъл Земеделие, както и в съвместни прояви с работодателите.

РЕЗОЛЮЦИЯ № 1

Ръст на заетостта и доходите, обвързани с ангажираща политика по квалификацията и пригодността на работната сила в сектор Земеделие.

България има националната цел до 2020 г. да достигне 76 % равнище на заетост на населението на възраст между 20-64 години. България е на дъното на класацията в ЕС по доходи.

Доходите в отрасъла са едни от най-ниските според статистика и не могат да бъдат компенсирани нито с ежегодното увеличение на ръста на МРЗ, нито с ежегодното договоряно увеличение на МОД по квалификационни групи. През последните години ниските доходи в селското стопанство, структурните промени в отрасъла, силно ограничените възможности за професионална реализация на работещите и неустойчивото развитие на сектора доведоха до намаляване на заетостта, съпроводено със застаряването на работната сила в селското стопанство, сериозни миграционни движения към няколко големи града и чужбина и тотална разруха в селските региони. Работната сила в отрасъла се маргинализира, принудена да оцелява на ръба. Сериозните финансови ресурси в сектора през Общата селскостопанска политика и др. Европейски фондове, не успяват да компенсират ниските доходи на работещите бедни. Крещящи примери са работещите висококвалифицирани специалисти в обслужващите звена на сектора – ССА, контролни органи БАБХ, ИАБГ, КТИ, ...

Извършването през годините няколкократно оптимизиране на числения състав във всички структури на практика доведе до достигане на санитарния минимум в числеността на персонала. Значителна част от висококвалифицираните специалисти неоснователно бяха уволнявани или сами прекратяваха трудовите или служебни правоотношения, поради все по-ниското и неадекватно заплащане. Неоправдано ниските трудови възнаграждения не успяваха да мотивират работещите за все по-качествено и ефективно изпълнение на трудовите и служебните им задължения, което би гарантирало същинския просперитет на отрасъла.

Липсата на планомерност, стратегическа визия, започвани и недовършвани реформи и финансова обезпеченост в обучението, квалификацията и преквалификацията на селскостопанските работници и специалисти води до неустойчиво земеделие в България.

В същото време, липсата на ефективен социален диалог за нови икономически решения превръща държавните бюджети в механичен израз на числа, зад които не стоят ефективни политики и мерки. Рестриктивният държавен бюджет е **пасивен** инструмент и не води до икономически растеж.

Развитието на технологиите и научните постижения са факт в земеделието, които в съвсем близко бъдеще ще променят драматично структурата на заетостта. Роботизацията и дистанционното управление на селскостопанската работа чрез дигитални и облачни технологии съвсем скоро ще е широко разпространена и в нашите земеделски кампанийни практики, като оран, сеитба, пръскане, прибиране на реколтата. Все повече се представят нови и ултраиновативни проекти. Това, от една страна, ще е спасение за кризата с намиране на квалифицирана работна ръка в нашето земеделие, но от друга страна – ще изхвърли и много работници от пазара на труда, ще задълбочи разликите между бедни и богати и ще постави нови изисквания за умения и квалификация пред работещите. Каквото и да говорим, светът се променя и този потенциал на бъдещето трябва да се използва още днес като спасителен и за България.

ФНСЗ счита политиката по нарастване на доходите и проблемите на заетостта в земеделието за централна и затова ще продължава да настоява за ръст на доходите, съобразен с цикличността, икономическата конюнктура и темповете на растеж и при спазване на правилата на отрасловото сътрудничество и социално партньорство. Затова, за постигане **до 2021 година увеличение на доходите на работещите в**

отрасъла с 42%, намаляване дела на сивата икономика в отрасъла, като се увеличи заетостта в сектора с 15%, в следващия свой мандат ще работи за:

1. Ежегодно обсъждане бюджета на МЗХ и финансовата рамка за сектор „Земеделие“. **Настоятелно поставяне на искания към разпределението на бюджета, осигуряващ добро заплащане и условия на труд.** Договаряне нарастването на трудовите възнаграждения, МРЗ и СРЗ в отрасъл Земеделие и ежегодно средно нарастване с 15%, като се търсят механизми за актуализирането им предвид растящата инфлация;
2. Постоянни преговори за запазване на работните места в структурните звена в системата на МЗХ и осигуряване на социални програми в случай на кризи;
3. Браншово договаряне на минимални основни работни заплати и минимални осигурителни прагове за съответните категории персонал;
4. Стартиране на синдикална кампания за повишаване на работните заплати в сектора, която да синхронизира обществените нагласи;
5. Засилване на социалния диалог за прилагане на активни мерки на пазара на труда в сектора – субсидиране на непълно работно време, споделени работни места и съчетаването им с програми за обучение и подкрепа на доходите, въвеждане на секторен фонд за обучение и квалификация на работещите в земеделието. Насърчаване реинтеграцията на българския земеделски трудов пазар на квалифицирани сезонни селскостопански работници, които полагат труд в сезонно и периодично в чужбина.
6. Засилване на социалния диалог на всички нива за въвеждане на социалните инвестиции – създаване на стимулиращи механизми за споделяне на инвестициите в човешките ресурси между държавата, работодател, работник, местна власт – секторен социален фонд.
7. Активно участие на ФНСЗ в дебата за ОСП и българското и приложение на всички нива в отрасъла (междинна оценка на ПРСР и контрол на критерия заетост) с фокус върху създаване на нови устойчиви работни места в сектора и инвестиции в работещите, не само фермерите, както и прилагане на всички инструменти за развиване на устойчиво земеделие в България, като фактор за развитието и стабилизирането на селските райони
8. Разширяване обхвата на осигурените лица и особено на земеделските производители и тютюнопроизводители;
9. Въвеждане на специфични схеми за осигуровка при безработица за категории работещи в отрасъл селско стопанство;
10. Участие на ФНСЗ в разработването на нормативни документи, касаещи трудовата заетост и квалификацията на работещите в селското стопанство.
11. Следене и активна позиция по въвеждането на новите модели на заетост и предлагане на труд по договори за един работен ден, договори за 0 часа, договори за непълно работно време, както и договори за сезонна работа (ваучери) за търсенето и намирането на ефективни форми за осигуряване на законова защита на наетите по този начин лица.
12. Активно участие в дискусиата за нови програми за насърчаване и разширяване използването на „зелени“ технологии и развитие на „зелени“ работни места.
13. Активно участие и подкрепа на политики и програми за устойчиво инвестиране в „триъгълника на знанието“ - иновации, научно-изследователска дейност и образование, с цел повишаване на адаптивността, ефективността и качеството на работната сила в сектора.

РЕЗОЛЮЦИЯ № 2

Организационното укрепване, синдикализация и синдикална защита през призмата на социалния диалог и партньорството в сектора

Федерацията на независимите синдикати от земеделието има за своя висша цел представителство и защита интересите и правата на работниците и служителите в сектор Земеделие.

Динамичната социално-икономическа реалност в сектора, еднопосочната тенденция на демографски срив в страната, съпроводена с нарастваща дистанцираност на работещите от синдикатите налагат ясна необходимост от:

- нова стратегия за привличане на нови членове, изграждане на нови синдикални структури,
- последователна и комплексна политика по въпросите на синдикалната защита и синдикализацията на сектора чрез колективното трудово договаряне и социалния диалог, които са ефективен инструмент за защита на трудовите, осигурителни и социални права на работещите в сектор земеделие.

Синдикалната ни стратегия залага на съгласувани действия на национално, секторно, браншово ниво и ниво предприятие. Основните ни насоки за работа в следващия мандат в тази област за постигане на увеличаване на синдикалната маса и синдикалната плътност в сектора ще са:

1. Усъвършенстване на нормативната база за колективни преговори, **включително и прилагане на вече законово право на колективно договаряне на държавните служители.**
2. Подобряване на съдържателната част на колективните трудови договори на всички равнища:
  - По-високи стойности на договорени параметри на колективно трудово договаряне;
  - Механизми за правилно разпределяне на трудовите възнаграждения и увеличаване на началните основни месечни работни заплати **при спазване на съответните наредби;**
  - Закрилни мерки при съкращения в условия на реструктуриране;
  - Недопускане отказ или отстъпление от вече завоювани позиции и договорености.
3. Въвеждане на общовалидни минимални трудови стандарти, чиито параметри могат да бъдат подобрявани на по-ниските нива, съобразно конкретните възможности и специфичност на структурните звена на МЗХ, търговските дружества, земеделските кооперации и дребните земеделски производители.
4. Осигуряване на експертна помощ на синдикалните организации и членове по въпроси от икономически, правен, социален и осигурителен характер.
5. Укрепване контактите и сътрудничеството с органите и институции, провеждащи политиката по земеделие и социална политика в страната, както и с организациите на работодателите с цел развиване на ефективен социален и граждански диалог и проактивен подход за заетостта и работните места в сектора.
6. Целенасочено укрепване на вътрешноорганизационния ресурс, като прилага средносрочна, респ. ежегодна програма за базово обучение, подготовка и усъвършенстване на синдикалния актив и новоизбрани синдикални председатели, като постави специален акцент върху работата с и привличане на младите хора към синдикалната кауза в контекста на прилагането на ОСП у нас, политиката по заетостта и ученето през целия живот;
7. Разработване и стартиране на кампания по синдикализация в сектора в необхванатите структури по региони, в това число с помощта на РС на КНСБ с акцент върху младите хора, като се опира на натрупания опит.

8. Продължаване активното си участие в синдикалната мрежа на ЕФФАТ и в комитетите по социален диалог, като следи всички актуални теми в сектора, с цел да използва и прилага добрия синдикален опит в своята работа, да работи за издигане на синдикалната солидарност в сектора в Европа и Балканския регион чрез развиване на двустранни и многостранни споразумения за сътрудничество в полза на работещите в сектора.

РЕЗОЛЮЦИЯ № 3

Борба със сивата икономика и несигурната заетост в сектора – за повече достойни работни места в българското земеделие

През последните години ниските доходи в селското стопанство, структурните промени в отрасъла, силно ограничените възможности за професионална реализация на работещите и небалансираното развитие на сектора доведоха до намаляване на заетостта, съпроводено със застаряването на работната сила в селското стопанство.

Качеството на настоящата заетост в сектор Земеделие се характеризира със силно подценено заплащане на труда, пораждащо загуба на висококвалифицирани кадри, а вече и на нискоквалифицирани работещи. Остава и фактът от голям дял на нерегистрираната заетост в сектора, която е напълно в сивия сектор. По данни около 40 процента от работещите в земеделието са в тази част на икономиката. Сериозно предизвикателство са появилите се през последните години в Европа и в България нови форми на заетост, в т.ч. работата на т.нар. „зависими“ самонаети работници. В България вече е уреден и се прилага нов вид трудов договор за един ден - за краткотрайна, сезонна селскостопанска работа. Нашите анализи показват, че с въвеждането на този трудов договор се постигна частично решение на изсветляването на сектора, но и при него, както и появилите се вече в други европейски държави трудови договори, като „трудова договор за 0 часа“, „трудова договор при повикване“ или „трудова договор на разположение“, поставят пред нас предизвикателството как да ограничим проявите на незащитена заетост при ползването им. В групата на несигурните заети попадат също работещите на срочен трудов договор, сезонните работници, командированите работници, лицата заети на непълнен работен ден, „псевдо“ самонаетите работници, работниците–мигранти, работниците през он-лайн платформи. Все още чрез работа на граждански договор се прикриват трудови отношения. Агенциите за временна заетост също предпоставят сериозни опасения от злоупотреби с трафик на хора с цел трудова експлоатация. Остава отворен въпросът дали всички тези форми на нетипична работа и ползването на подобни легални форми на заетост води до качествена заетост, която спомага за осветляване на заетите в сивата икономика.

Нашите действия и инициативи в тази област ще са насочени към:

1. Сигнализиране в посока ограничаване злоупотребите по наемане без трудов договор чрез следене на информацията и сътрудничество с контролните органи на НОИ и ГИТ. Стартирането през май т.г. на европейска платформа за недекларираната работа трябва да бъде интегрирана в българската трудова действителност и ползвана за целите на борбата. Засилване на сътрудничеството в борбата с недекларирания труд на всички нива е безспорно необходимо.
2. Засилване натиска срещу недобросъвестни работодатели, които въпреки въведените ограничения, забрани и санкции, продължават да извличат печалби за сметка на работниците и служителите чрез създаване на отношения, които са необявени, сиви; Сигнализиране за нелоялни практики от Агенциите за временна работа, АВР.
3. Създаване на публичен регистър, съдържащ данни за такива работодатели, включително за наложените им имуществени санкции.

4. Събиране, обработване и поддържане на актуална информацията за подобни случаи, с оглед конкретна работа на съответните равнища на синдикална дейност.
5. Провеждане на разяснителни и информационни кампании за вредите от ангажиране чрез подобни форми на работа в сътрудничество със компетентни институции и в рамките на КНСБ и европейската синдикална солидрност.
6. **Приоритетно внимание и наблюдение на проявленията на заетост през агенции за временна работа.**
7. Активна позиция при прилагането новите инструменти на ОСП в земеделските стопанства, в които плащанията ще бъдат оценявани и по критерии за актуална заетост, обвързани с броя на работните места и работните заплати.
8. Насърчаване на социални инвестиции и стимулиращи механизми за споделяне на инвестиции в човешките ресурси между държава, работодатели, местна власт, работник чрез създаване на социален инвестиционен фонд.
9. Насърчаващи мерки за реинтеграция на българския земеделски трудов пазар на квалифицирани сезонни работници, които полагат труд сезонно и периодично в чужбина.

РЕЗОЛЮЦИЯ №4

Здравословни и безопасни работни места в сектор Земеделие

Селското стопанство е един от най-опасните сектори на производството и земеделските работници са изложени на висок риск от трудови злополуки, респираторни заболявания, мускулно-скелетни увреждания, шум-индуцирана загуба на слух, кожни заболявания и определени ракови заболявания.

Редица икономически фактори в сектора влияят отрицателно върху инвестиции в безопасността и здравето на работещите, в резултат на което безопасността и здравето на селскостопанските работници са повече от незадоволителни.

Многократно измененят закон за безопасни и здравословни условия на труд в съответствие с европейските норми и стандарти цели осигуряване на благосъстояние при работа и качество на труда, отчитайки професионалните рискове.

Показатели за постигане на целите в областта на условията на труд са намаляване на трудовите злополуки и професионалните заболявания, превенцията на насилието, социалните и психосоциалните рискове.

Всички показатели трябва да бъдат предмет на специални мерки, предвидени в селското стопанство и включване в оценката на риска и в дейностите, предприемани за тяхното минимизиране на всяко работно място.

ФНСЗ ще продължи да работи в следващия свой мандат по следните приоритети в областта на политиката по БЗУТ:

1. Да работи системно за повишаване информираността на работниците и служителите за ролята и значението на комитетите по условия на труд, както и групите по условия на труд.
2. Да се подобри достъпа и разшири участието на представителите на работниците и служителите в КУТ и ГУТ до информация, обучение, методическа помощ, основана на задълбочена оценка на потребностите.
3. Засилване партньорството с ИА „ГИТ”, областните инспекции на труда и участие в контрола върху работодателите за точно и безусловно изпълнение на законовите им задължения по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, за спазване на трудовото законодателство.
4. Реално подобрене на условията на труд, засилване на превантивния подход и акцент върху профилактиката на заетите.
5. Провеждане на съвместни инициативи с работодателски организации по проблемите на ЗЗБУТ.
6. Системно упражняване на сигналната функция при неизпълнение на законовите изисквания за осигуряване на ЗЗБУТ.
7. Предотвратяване на формализма и осигуряване на качествено обслужване от службите по трудова медицина.

РЕЗОЛЮЦИЯ №5

Общата селскостопанска политика в България – днес в контекста на Стратегия Европа 2020 и след 2020 година

Федерация на независимите синдикати в земеделието признава голямото значение на Общата селскостопанска политика в развитието и напредъка на българското земеделие и че тя е от компетенциите на работа на голяма част от нашите синдикални структури.

Като взема под внимание опита на България от 9-годишния опит на българското членство в [Европейския съюз](#), като осъзнава, че ЕС е не просто неизчерпаем и леснодостъпен източник на средства, а означава стандарти, правила и ясна проследимост на публичните финанси;

Като е наясно с основните цели на Общата селскостопанска политика в периода 2014-2020, насочени към:

- Насърчаване на конкурентоспособността на селското стопанство
- Осигуряване на устойчивото управление на природните ресурси и на дейности, свързани с климата
- Постигане на балансирано териториално развитие на икономиките и общностите в селските райони, включително създаването и поддържането на заетост,

Имайки предвид отдавнашните дискусии сред европейските политически кръгове за сериозни промени в общностната селскостопанска политика по посока повече инвестиции и създаване на работни места в селските райони, насърчаване на благоденствието в селските райони, укрепване на добавената стойност по веригата на земеделското производство, инвестиране в жизнеспособността на селата, запазване на ландшафта, умно управление на природните ресурси, насърчаване на дейности за адаптиране към климатичните промени, увеличаване на подкрепата за наука и иновации, подобряване на управлението на селските райони, опростяването на политиките, подобряване на ефективността и отчетността;

Като се опира на активното участие на ФНСЗ в дискусията на европейските синдикати по ОСП и във връзка с междинния преглед и е наясно, че заетостта в сектора се характеризира с най-ниски заплати на работещите, високи рискове за работещите в него, ширеща се нелегална заетост и тежки форми на експлоатация, особено за работещите от други страни на ЕС, липса на достатъчно квалифицирани работници, най-вече поради недостатъчно професионално обучение и квалификация и незавидни условия на труд, висок дял на трудовите злополуки и професионални заболявания, слабо участие на работещите в програмите и схемите за продължаващо обучение и ясната декларация на синдикатите ЕФФАТ за включване на интересите на наетите работещи в сектора и да има ясна обвързаност със социалните стандарти срещу несигурната работа и сивата икономика, за равнопоставеност при прилагането и за насърчаване на заетостта и социалната кохезия;

Като анализира ситуацията с усвояването на европейските средства в рамките на ОПРСР и трудностите пред средните и дребни земеделски производители, и като изследва със загриженост обезлюдяването на селските райони в България, но обнадеждени от постигнатите резултати по отношение на обвързване на плащанията по СЕП и социално обезпечени работни места в сектора,

Деветнадесетият Редовен Конгрес на ФНСЗ възлага на органите и структурите на Федерацията:

1. Да се продължи участието на Федерацията в процеса на програмирането, мониторинг и контрол при прилагане на мерките и инструментите на ОСП в българското земеделие, като наблюдава и работи за засилване на компонента

- заетост, доходи, социални стандарти, мерки по обучение и квалификация в индикаторите по изпълнението.
2. Да работи за отстояване и приобщаване на аграрната наука в изпълнението на ОСП у нас и превръщането ѝ в реален фактор в процеса на управление на производствената дейност в земеделието и преработвателната промишленост, както и в проводник на «позеленяването» на българското земеделие.
  3. Доколкото бъдещата ОСП предвижда финансиране на схеми за обучение и квалификация на живеещите в селските райони, които да ги подкрепят в справянето с бъдещите изисквания за ефективност на разходите, опазване здравето на животните и екологичното равновесие и пр., в тези схеми да се предвиди и гарантира специално място и достъп до тях за работещите в сектора.
  4. Да работи за повече гласност в обществото на трите основни синдикални искания към ОСП след 2020 и засили сътрудничеството с браншовите организации в сектора за формиране на единна българска позиция относно ОСП след 2020 г.
  5. Да засили дейността по информиране на синдикалните членове за процеса и резултатите от работата на Европейския секторен комитет по социален диалог и търсене на възможности за разпространение на рамковите споразумения в сектора в национален план.
  6. Да продължи дейността си по разработване и участие в проекти и програми, финансирани от фондовете на ЕС, международни и европейски организации, които подкрепят информационно и аналитично обезпечаване на синдиката във вземане на решения и при обсъждане на политики.
  7. Да следи ежегодно промяната в заетостта, вследствие на изпълнение на одобрени проекти, ползвали приоритетно финансиране по критерии за оценка «устойчива зетост – брой наети на новосъздадени работни места след инвестицията».

РЕЗОЛЮЦИЯ № 6

Политика по равни възможности на мъжете и жените, работещи в земеделието и работа с младите хора

Равните възможности на мъжете и жените е фундаментално право и един от основополагащите принципи на европейското демократично общество. Равните възможности включват и равно заплащане за равен труд, равен достъп до пазара на труда и качествен живот.

Федерация на независимите синдикати в земеделието признава значителното присъствие и голямата роля на жените в селското стопанство и в своите структури - близо 52 % от работещите в земеделието са жени, а в синдикалните ни структури жените представляват преобладаващата част от тях. Факт е, че жените са по-уязвими на трудовия пазар от по-ниско заплащане, несигурни условия на труд и по-трудно кариерно израстване. Въпреки, че жените в България са капитал с високо образование, те не успяват да получават адекватно и съизмеримо с мъжете заплащане или във властови ресурс - адекватно кариерно развитие и все още са в уязвимо положение по отношение на достъп и реализация на права.

Като осъзнава със загриженост, че една голяма част от работещите в българското земеделие са неплатена семейна ръка (близо 80%) и липсата на подкрепящи мерки в областта на женското предприемачество, което може да бъде тласък в икономиката на районите и особено на селските;

Като следи с тревога застаряването на нацията, младежката емиграция и безработицата сред младите хора у нас, въпреки опитите за подкрепящи програми в тази посока и резервираността на работещите млади хора от участие в организиран обществен/синдикален живот;

Като се основава на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете (2009-2015 г.), разписана от социалните партньори на национално ниво, на стратегическите документи на ЕС, Европейският пакт за равнопоставеност на половете, на принципите залегнали в конвенциите на ООН за правата на жените и Приоритетите на Европа 2020, засиленото политическо внимание към Социален стълб на ЕС (Европейски стълб за социални права) и Европейската младежка гаранция;

Като отчита критичната демографска картина в българското общество и миграционните нагласи в обществото и особено сред жените и младите хора, както и недостатъчното изследване на възможностите за привличането им и реализация на младите в сектор земеделие,

ФНСЗ се ангажира да работи активно за:

1. Отстояване на равните права в Колективните трудови договори – равни шансове за старт, квалификация и растеж;
2. Съхраняване на завоюваните досега права (осигуровки, обезщетения в случай на временна нетрудоспособност, бременност и майчинство и други), с оглед ограничаване на бедността сред жените;
3. Опазване здравето на жените чрез развиване на безопасни и здравословни условия на труд, превенция на здравето и предотвратяване на трудови злополуки, стрес и насилие на работното място, социалния отход и възстановяване;
4. Отстояване и защита на равнопоставеността в контекста на развиващите се миграционни процеси през съвместна работа в мрежата на ЕФФАТ и сродни организации;

5. Активизиране на работата на **Женския комитет в земеделието**, която да работи систематично по проблемните области на жените и да подкрепя политиката на Федерацията;
6. Работата с младите хора да бъде засилена чрез кампании по синдикализация и активизиране на дейността на **Младежкия комитет** на ФНСЗ, който да подкрепя ръководството в изпълнение на политиката в тази целева област чрез:
  - **Ангажиране и активно включване** на млади синдикални активисти в структурите ни и тяхното организационно и идейно израстване;
  - Подпомагане на професионалното развитие на младите хора чрез колективното трудово договаряне и включване на нарочни клаузи в колективните договори;
  - Включване в КТД на клаузи за платен годишен отпуск и средства за сметка на работодателя при специализация;
  - Търсене на специфични подходи в привличането на младите хора към синдиката – разрешаване на специфични проблеми, планиране на младежки обучения, семинари, кръгли маси, др. събития с цел развиване на организационния и лидерския им потенциал (както на национално, така и на европейско ниво); Участие в Младежкия форум XXI-ви век на КНСБ и международните младежки организации;
  - Поддържане на регистър/мрежа на членуващите младежи във Федерацията, който да бъде регулярно актуализиран от браншовите структури с цел по-добра координация и информация с младите синдикалисти и тяхното активно включване в дейности и инициативи на Федерацията.
  - Целенасочена работа по развиване на мерки за работни места, които са атрактивни за млади специалисти и предлагат кариерно развитие и достойно заплащане в сектора.

РЕЗОЛЮЦИЯ №7

Консолидация на синдикалните структури на КНСБ в аграрния и преработващия сектор

Федерация на независимите синдикати в земеделието е активна и отворена организация, която в действията си се е ръководила от идеята за успешно, конкурентноспособно, цялостно и устойчиво българско селско стопанство, което включва както производството на суровини, научен земеделски продукт, хранително-вкусова преработваща промишленост, обслужващи звена. Земеделието и хранително-вкусовата промишленост са двете звена на една верига.

Всички сме свидетели на сериозни тенденции на консолидиране на синдикални структури на европейско и световно ниво.

Тези тенденции са определени от глобализацията на капитала, корпоративните сливания, дигитализацията на икономиката и пазара на труда, а от друга страна необходимостта синдикатите да отговорят адекватно и единно на променящите се трудови отношения, да участват равностойно в тази промяна и в социалния диалог и синдикална борба за интересите на работещите.

Развитието на индустриалните отношения днес все повече налагат необходимостта да се работи организирано за обединяване на синдикалните структури и привличане на нови членове сред работещите от земеделските структури, хранително-вкусовата преработвателна промишленост, пивоварната индустрия и тютюнопреработваща промишленост.

За постигане на тази цел, като взема под внимание горчивия опит от разделянето на секторните федерации преди 25 години, като зачита достойнството на всички синдикални братски организации,

Деветнадесетият Конгрес на ФНСЗ ще работи през следващите 5 години за:

1. Създаване на единна синдикална структура на работещите в сектор селско стопанство, която да отговаря на интересите и да отстоява правата на всички представени в сектора.
2. Привличане и включване в процеса на консолидация на всички работещи в селскостопанския сектор, като следи и проучва внимателно опита на европейските консолидационни процеси.
3. Координиране дейността на синдикалните организации/федерации от селскостопанския сектор в КНСБ чрез търсене на общо представяне интересите на синдикалните членове пред институции, работодателски организации, НПО и съвместни обсъждания, заседания и действия на ръководните органи, общи становища, декларации, информационни, обучителни и протестни акции и пр.
4. Периодично провеждане на съвместни консултации по общи текущи проблеми и предприемане на общи действия за решаване.
5. Разработване на общи документи, становища, позиции по общонационални и общоевропейски секторни въпроси.